

LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC

SANTORAL DE LA SETMANA

11 de novembre
SANT MARTÍ DE
TOURS

Soldat i bisbe, segle IV.

Feia tanta caritat sant Martí que, per més fer, quan anava pel carrer semblava un sac foradat. Així un pic, havent trobat, un dia de fred molt cruu, un pobre que ana nuu, tremolant i nyapa-nyapa, li va donar mitja capa dient: "Jo tanmateix suu!".

D'aquest fet tan senzillet se'n té tanta recordança que de llavor els reis de França es diuen de Can "Capet". I no cremis, germanet, anant-ho a cercar més cera: per fer la història més vera i en temps de fredor, se diu que si arriba a esser l'estiu dona la capa sencera.

Per això, a tan noble afany Déu respongué: i heus ací l'estivet de Sant Martí que ara es repeteix cada any, per a recordar a qui en plany de fer una acció tan guapa que qui té abrig i no el xapa pel qui no en té, no va viu; perd cel, regne, amic i estiu a canvi de mitja capa!

JOSEPH M. a CASASAYAS.

JA TENIM L'ORDRE: ARA L'HEM DE POSAR EN PRACTICA

El B.O.E. del 8 de novembre publicava, a la fi, l'Ordre Ministerial que ens permetrà dur a la pràctica les disposicions del "Decret de bilingüisme". M'agradaria comentar-ne ara alguns aspectes:

1.- EL NOM DE LA LLENGUA.

Sembla que les veus que anunciaven canvis en la denominació de la nostra llengua afavoridors del gonellisme anaven errades, o en tot cas les pressions encaminades a obtenir tals canvis no tingueren èxit. No és que l'Ordre usi únicament i exclusivament —tal com era exigible en un text legal— el nom científic de la llengua. Lamentablement, encara fa servir unes "perífrasis" absurdes, que resultaran incomprendibles per a un estranger que no coneixi les manipulacions de què ha estat objecte la qüestió lingüística entre nosaltres. Però els gonellistes s'hi veuran negres, si volen fer interpretar aquestes perífrasis en el sentit que a ells els interessa. Vegem-ho: "Artículo primero.— En el ámbito territorial de las islas Baleares, y desde el curso 1979-80, se incorporarán al

sistema educativo las enseñanzas de:

1. La Lengua catalana y sus modalidades insulares o Lengua de las Baleares.

2. Las manifestaciones literarias en la citada Lengua y las culturales a que haya dado lugar en la región balear y en cada una de las islas".

Al meu entendre, i al de qualsevol persona que hagi estudiat lingüística, el redactat és absurd, perquè dins l'estudi de la "Lengua catalana" ja hi entren "las modalidades" balears, i dins el de "las manifestaciones literarias en la citada lengua" hi entra la producció de tots els nostres autors. Hauria tingut molt més sentit allò de la "especial atención" de què parlava el projecte de Decret, i que qualcú va tenir tant d'interès a fer desaparèixer.

Ara bé, tal com està redactat, el punt 1 de l'article primer només admet dues interpretacions:

Interpretació a): Hem d'ensenyar "la Lengua catalana y sus modalidades insulares" o "Lengua de las Baleares": és a dir, que "lengua catalana" i "Lengua de les Balears" són una mateixa cosa.

Interpretació b): Hem d'ensenyar "la Lengua catalana y sus modalidades insulares o Lengua de las Baleares". Aquesta interpretació em sembla aberrant per anticientífica, però si qualcú ho vol interpretar així haurà de tenir compte que ens manen ensenyar primer la llengua catalana i a més a més de l'ensenyament de la "llengua catalana" (i bé que fan, perquè ensenyar "modalitats de la llengua catalana" sense ensenyar "la llengua catalana" és literalment impossible).

Per altra part, l'article quart diu: "La incorporación de la lengua catalana y su enseñanza tendrán la consideración de obligatorias en los diversos Planes de estudio...". És a dir, que en aquest cas ja no s'ha usat ni perífrasi si eufemisme per a donar a la llengua el seu nom. (I notem de passada que això de la "incorporación de LA LENGUA CATALANA Y SU ENSEÑANZA" deixa clar que la llengua, i no sols el seu ensenyament, entra oficialment als nostres centres. Que ho tinguin en compte els qui es pensen que encara poden EXIGIR que tothom parli castellà a les reunions de professors o als actes públics d'un centre i que s'hi redactin tots els anuncis i avisos).

En canvi, el capítol V parla de "enseñanza en la lengua de las Baleares", cosa que no ens

ha de preocupar gens, després d'haver llegit l'article primer, però que demostra que qualcú s'ha escarrufat davant la possibilitat de regular l'ensenyament "en català" a les Balears...

Ara bé, si és ben ver que "hem de donar a cada cosa el seu nom", també ho és que "el nom no fa la cosa", i posat que ens hem salvat d'una terminologia legal susceptible de ser manipulada, crec que ja no val la pena que ens berellem per una "qüestió de noms". Vull dir que els qui som conscients de la realitat científica i històrica parlarem sempre de "llengua catalana" en relació amb la "llengua castellana" o la "llengua francesa", i de "mallorquí", "menorquí" o "eivissenc" en relació amb aquestes modalitats del català entre elles o amb altres modalitats com el valencià, el barceloní o el lleidatà. Però si hi ha gent que s'estima més usar les denominacions locals, no me'n posaré cap pedra al fetge: a nivell privat, tothom té dret a prescindir de la terminologia científica i expressar-se familiarment... Deixem, doncs, de discutir sobre el nom, i posem-nos seriosament a ensenyar i aprendre la nostra llengua.

2.- L'ABAST DE L'ORDRE

L'Ordre Ministerial que regula l'introducció de l'ensenyament del català a les Balears, no sols no és inferior a la corresponent de Catalunya, sinó que fins i tot la supera, ja que inclou els Centres de Formació Professional de segon grau, que no figureaven a l'ordre català del 78 (no sé si han estat inclosos a l'actualització que se n'ha fet, o que està a punt de fer-se'n, enguany). Només el C.O.U. en queda fora, perquè la seva programació hauria de ser regulada pel Ministeri d'Universitats. De totes maneres, tenint en compte que a les Universitats de tots els Països Catalans l'ús normalitzat de la nostra llengua s'estén de dia en dia, els alumnes de C.O.U. haurien de comprendre que el coneixement del català els resultarà aviat indispensable (d'altra banda, quan d'aquí cinc anys qualsevol infant de deu anys serà capaç d'escriure correctament en català, l'analfabetisme en la nostra llengua serà una marca d'incultura que un universitari no voldrà ni podrà exhibir...), i aprofitar la possibilitat que tenen de matricular-se de català com a "segon idioma modern". Estic segura que els qui ho facin no se'n penediran.

3.- ELS ESTUDIS NOCTURNS DE BATXILLERAT

L'article 8 de l'Ordre Ministerial estableix: 1. "Los Centros docentes de Bachillerato impartirán las enseñanzas de Lengua y Literatura catalanas, dedicando una atención primordial a las obras y autores insulares. — 2. Las enseñanzas indicadas en el apartado anterior serán impartidas dentro del horario escolar de los alumnos, destinando tres horas semanales en cada uno de los cursos de Bachillerato".

Segons això, com segons l'O.M. de Catalunya, el català s'introdueix de manera general en el Batxillerat, tant en els estudis diürns com en els nocturns. Això planteja problemes per als de règim nocturn, que tenen un horari concentratíssim, amb menys classes de certes assignatures, i totes més curtes, que els de diürn.

A Catalunya l'any passat els alumnes de nocturn no tingueren classe de català, amb l'excusa que el retard en la regulació dels estudis no permetia satisfer totes les necessitats, i que ells no tenien temps dins el seu horari. Sospito que a les Illes hi haurà tendència a imitar el precedent.

Ara bé, a Catalunya enguany ja s'ha generalitzat el català en els estudis nocturns (i els problemes d'horari són òbviament els mateixos de l'any passat). Millor és això que haver-los mantingut discriminats, però de totes maneres, en acabar els seus estudis de Batxillerat aquests alumnes que han perdut un any es trobaran en condicions d'inferioritat respecte dels seus companys de diürn.

Per això m'interessa molt plantejar des d'ara:

a) Que quan sigui normal que qualsevol escolar pugui escriure correctament en català, tant en una oficina com en una tasca universitària, el fet de no dominar-lo serà una marca d'inferioritat.

b) Que d'aquí a tres o quatre anys els actuals tant com els seus companys de diürn.

c) Que "dispensar-los" ara d'una assignatura que més tard necessitaran, no és fer-los cap favor, sinó sotmetre'ls a una discriminació injusta.

d) Que és necessari arbitrar solucions perquè els estudiants de règim nocturn no quedin privats, pel sol fet de ser-ho, de l'ensenyament de la nostra llengua i literatura.

Hi ha altres aspectes de la problemàtica que l'O.M. planteja, que m'agradaria comentar. Però no em vull allargar massa, i ho deixaré per la setmana que ve.

AINA MOLL

DIRECTAMENTE DE COPENHAGUE
PALMA MADRID
C/. GENERAL
RICARDO ORTEGA, 1
(Junto Avenidas)
MURCIA

PELICULAS X
REVISTAS
LIBROS
VIBRADORES
MUÑECAS
AFRODISIACOS
LENCERIA EROTICA

SEX SHOP
MASTER'S
AHORA
en IBIZA!!
Vía Púnica, 46

